

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Az előfizetési pénzek
s a lap kezelését illető minden tárgyak
a kiadó-hivatalhoz (Első magyar egye-
sületi könyvtar, 3 korona-utca, 18
sz. a.) intézendők.
Börmentetlen levelek el nem fo-
gadtatnak.

Előfizetési ár:

egész évre 20 frt, félévre 10 frt, ne-
gyedévre 5 frt.
Felgátatási díj: 6-hasábos petit-sor
5kr., bélyegdíj mindenbegtatásért 30 kr.
A „nyilt-tér“-ben
4-hasábos petit-sor 20 kr.

Rendkívüli előfizetés

„FÜGGETLEN LAPOK“ következő folyamára.

Marezius—májusi ¼ évre . . . 5 ft. — kr.
Marezius—júniusi 4 óra . . . 6 „ 70 „
Marezius óra 1 „ 70 „
A „Füg. Lapok“ kiadó-hivatala.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Nagy-Várad, márcz. 10.

Komoly figyelemmel kísérem minden legkisebb nyilvánulatát a kath. mozgalomnak, mely a magyar földön egy rég óhajtott politikai és társadalmi javulás érdekében jött hullámzásba, s jöllehet vérmes remények nem tesznek ábrándozóvá, még s-m tagadhatom, hogy az eddig történt lépések több kitartást nyújtanak a békés transaccióra, mint komor aggodalomra e fontos ügyben is.

A falaink között éppen folyamatban levő kath. értekezlet jelleme és iránya vitte elémemet ily eszmékre

Sokan bizalmatlan kétséggel néztek e gyülekezlet elé nálunk is, mások előre pälczát törtek fölötté. Voltak optimisták, mint skeptikusok is, de az eredmény úgy látszik a tárgyilagos igazság részére fogja dönteni a sikert.

Beszélnék akármit a világi kath. ellen, keltsenek bizalmatlanságot alaptalan gyanuval ezen osztálya irányában egyházunknak. Sopronban mint nálunk, azon örvendetesen tett tapasztalás szilárdítja bizalmunkat az egyházi autonomia gondviselészerü sikere iránt, hogy egyházunk világi hivei vallásos emelkedésük, buzgalomuk és meggyőződésükben erősödni, sőt újjászülteni látszanak, azon szorosabb kapcsolat folytán, melyet közöttük és az egyház között az egyházi érdekközösségbe való tetteles bevonás állít.

S jöllehet nálunk is az 1848-diki püspöki „Emlékirat“ alapjára helyezkedett: z értekezlet, s az adandó egyházi autonomia iránt vágyainak, rokonszenvének oly nyilatkozványát adta, mely mig egyrészt határozottan a szélesebb egyházi képviselet s a tágabb autonomia alapját jelenti elfogadónak, ugy másrészt korrekt katholicitásában, a hitelvek nyilt bevallásában, az egy-

ház rendszerének épségben való tartásában s a főpapság iránti őszinte tiszteletben találja működésének irányát, slypontját.

Még ez óráig egy pontban sem lön megsérte a kath. hit, vagy egyházrendszer örök elve a kath. világiak értekezletén, s ha egyben-másban némi javításokat, módosításokat, alakításokat kívánnak a változhatókban: ezt az egyház életében rejlt szükség s a viszonyok fejlődő tényéből származott evidencia szüli. Gondosság, érdeklődés egyházunk iránt.

Említém, hogy a városunkban éppen most folyó kath. értekezlet, az életbeléptetendő kath. autonomiát határozottan az 1848-diki „Emlékirat“ alapján óhajlja létesütnék látni.

Ezért kérelem, ezt sürgeti.

Az autonomia beszervezetének ügye érintetlen hagyatik a többség véleménye által. Ide más tényezők legitim egybehátása is szükségeltetik, nem csupán jószándéku vallásu népgyűlés.

De magát a kiindulási állapotot, s a szervezet főbb vonalait illetőleg, nem csak a papság legnagyobb részében, de a világiaknál is az autonomia iránti bizalmat csupán és egyedül, az 1848-diki „Emlékirat“ szellemén és elvein valósult kezdeményezés tartja fenn.

Ez a kortársak öntudatába beélt eszme, ez a szellemek gondolatában hordozott meggyőződés.

Sikert csak ez alapon remél mindenki. Nem azért, mintha ez a hatalmi osztózás biztosabb jutalékaival csábítana, de azért sem, mintha bárki is köztünk a rosznak, az oszlásnak vagy éppen a destructionnak magvát akarná ezáltal bevinni egyházunk szent épületébe. Nem.

Mindenki tudja, mennyire lassu az ily átalakulási időtartam, s idők folytán, mint válnak szívósakká intézmények oly formái is, melyeket a változott idő vagy helyzet tünni többé nem akar: de a javulás és reform menete az érdek kárával is halk, alig észrevehető.

Epen ez is okozza egyrészt, hogy most, midőn az egyházi szükséges alakulás az autonomia formájában, a kedélyek és elmékben az időviszonyok által mint elkészített, érett dolog él, s az idő kedvez a csendes, biztos fejlődésnek: oly alapra helyezzük egyházi átalakulásunk művét, mely nagy, hosszú fejlődésnek, gazdag virágzásnak legyen biztató reménye; mely mint helyes, tartós és igaz tiszteltessék az unokák által

önmagát. Midőn minden jeles sajátsága a görögöknek vallásuk környezetében emelkedett igazi nagyságra, a szépség is, mint az ő kiváló előnyük más nemzetek fölött, szintén ott jelent meg legbüvösebb alakjában, mert ez eszme, mig egyéb intézményekben leveleket hozott, vallásukban virágokat hajtott.

Xenofanosz görög bölcs szemére veti Homerosz és Heziodosznak, hogy ők képezték a görögök isteneit, ők ruházták föl azokat emberi alakokkal, ők hoztak azoknak életébe oly viszonyokat, melyek az emberi életben előfordulnak. Azonban, ha az isteneknek ezen alakjai és testben való megjelenítései nem lettek volna már előbb a görög népszépségi eszményének a leghivebb kifejezései, ha ez eszményképek már előbb a görögök szépségi fogalma által nem lettek volna megalakítva, ha a görögökben valami benső hajlam nem élt volna, melynél fogva érezték ez alakokban a szépség legteljesebb kifejezéseit, haszontalanul énekelt volna neki olyanokat Homerosz. S ez eszméknek, ily megtestesített alakban nem létrehozója, hanem megdicsőítője volt. Az isteneknek azon szép alakjai, melyek a homeroszi művekben élnek tünnek, az összes görög népek szellemi szüleménye; azon szép alakokban az összes görög népek szive dobog, azoknak az összesnek lelke élte. A szépség eszményképe az összes nemzet lelke előtt épen úgy lebegett, mint a Homeroszé előtt. És ez alakoknál, melyekkel a görög nemzet költői és gyermekded képzelete az ő isteneit körülvette, az ő szellemének mindig a szépségre törekvő irányát lehetetlen föl nem ismeretünk, lehetetlen nem bámulnunk azon finom izlést, melyet az istenek megtestesítésében követett. E nép, mely oly szép, oly kellemes éshajlat alatt született és nevelkedett, s mely hazájának a szépségét mindig az isteneknek tulajdoni-

is, mely ne legyen két-három évtized mulva kénytelen lerontani az általunk emelt falakat, s ujat emelni.

Ily gondolatok foglalkodtatván elménket jelenben, nem vétem fölöslegesnek azokat önkkel közölni, jelölül a hangulatnak és iránynak, mely értekezletünk minden szaván, minden lépésben előtűnik.

Legyen ez irányadó addig is, mig a részleteket közlendem.

POLITIKA, KÖZGAZD., PÉNZÜGY.

Éjszakkéleti vaspálya

III.

Amint nem lehet méltányolni kormányunknak azon törekvéseit, hogy önállóságra jutva, azon két véglet közt, mely előtt állt t. i. az országos beruházások roppant szükséglete s az ország végkimerülése közt, erejét megfeszítette telhetőleg megtakarítani minden fillért a vaspályák kiépítésében, ugy sajnálnunk mind az ország, mind a kormány érdekében az ezen intentióknak feláldozott időt.

Annál inkább örvendünk kell az éjszakkéleti vaspálya hálózatának, hogy a végleges alku megkötötték és pedig az adott körülmények közt lehető legkedvezőbben s ezen pálya kiépítése három év leforgása alatt ez által biztosítva lön.

Nem vagyunk még minden adatok birtokában, hogy részletezett pontossággal vonatnánk párhuzamot az egyezmények közt, melyek vaspályáink különböző vidékein építendő vonalaira köttetnek, annyi minden esetre jutott a közönség tudomására, hogy némi összehasonlításokat tehessünk.

Az alföldi pályára történt alkuban — mint lapok utján értesültünk — mérföldenkint 36,000 frt tiszta jövedelem biztosítaték.

Az éjszakkéleti vonalra biztosított átlag mérföldenkint 37,100 frt van megállapítva. Mi ezen alkut aránytalanul kedvezőbbnek tartjuk az alföldinél.

Ismerjük meglehetősen a lejtviszonyokat mindkét vonalnál.

Azon bámulatos egyenesség térföldön, mi épen az alföldi vonal mentében előfordul, páratlan nemesak az országban, de Európában is. Az aradi vonal lejtmeréseiből látható volt, hogy épen e vidéken 2—4 mérföldet lehetne vonalozni ½, legföllebb 1 láb néiveau különbséggel. Ilyen pályatér alig létezik több.

Ellenben az éjszakkéleti hálózatnak egy része az igaz térségen vonul át, de részben homokdombok jutnak utjába, hol pedig eltáruul a térség ott, mindenütt ezek, moosárok s folyókön kell keresztül haladnia, hol az áradások miatt jobbadán tetemes magasságot igényelnek a töltések. Csak a Debreczen Szatmár szigeti vonalon százat jóval meghaladó a vizeresztékek, kisebb és nagyobb áthidalások száma.

Másrésztől Vereczétől Szigetig a Tisza mentében, Szöllöstől Kassáig jobbadán hegyivonalnak nevezhető, ugyszinté Munkács-tól keresztül a Kárpátokon.

S mig e féle hegyi vonalra a Kassa Oderbergi concessióban a bécsi kormány és birodalmi tanács közel egy millió forintot engedélyezett mérföldenkint, az éjszakkéleti vaspálya kiépítésénél a töke amortisatiójával együtt 742,000 frt 5%-es névleges összeg adatik az egyezményben.

Ez igen kedvező világitásban tünteti elő kormányunk megkötött egyezményét az éjszakkéleti vaspálya kiépítésére nézve.

De ezen pálya egyik szakasza a Debreczen Szatmárszigeti már a bécsi kormányval a végleges felterjesztésig letárgyalva lévén, a bécsi kormány által elfogadott kiépítési összeg és a kormány mostani alkuja közti különbség is két milliányi megtakarítást mutat ki az ország javára. Mi annyival kitünőbbé válik, mert ha az időt is számbavesszük, mikor Bécsben az elfogadott s most közt tetemes a pénzvizonyok nehezülésére nézve a különbség.

Nem volna érdektelen ezen egyezmény eredményeit összehasonlítani azon alkukkal is, melyek kormányunk által állítót a Hatvan-miskolczi és Zákány-zágrábi vonalok kiépítésére kötettek, melyek annyival érdekesebbek, minthogy két külön építkezési rendszer összehasonlítását engednék meg, s mi gyanítjuk, hogy ezen egyezménye a kormánynak az éjszakkéleti vaspályahálózatot illetőleg csak ellenében is diadalmasan állná ki a pályahuzamot.

Mi még ezen hálózat iránti egyezmény-nél különösen kiemelendő az, hogy nincs hálózati részlet az országban, mely ennél correctebben volna összeállítva.

Debreczen Szatmár Sziget oly fontos s elkerülhetlen pont, melyek felett soha vita sem lehetett. E vonalból kiugorva a Kassa-oderbergi pályához való csatlakozás lehető egyenes és legértékesebb irányban ismét az országos érdekeknek szempontját tartja meg szigorúan. E vonal két kiágazása

melybe valamely istenség képzeltek, a legmegfelelőbb és legszebb kinyomata, végre az emberiségnek a legeszményibb s legszebb képmása. Mert lehetne-e Zeusz, a főistenségét a görögöknek, a többiek kormányzóját, az égnék és földnek igazgatóját, egyszóval a hatalmas, a fejedelmet, a fellegrát, az istenek és emberek atyját másképen csak gondolni is, mint egy meglelt korú férfit, ki életének delén ragyog, ki minden tekintetben jól bírja magát, ki parancsolni és uralkodni képes? Avagy lehetne-e Hérát, Zeusznek feleségét, az aszsonyi lét képmását, a családanya eszményképét másképen előállítani, mint egy oly női alakban, mely életének közepén áll? S ez eszmét és fogalmat, melyből a görögök képzelete Zeuszt és Hérát alkotta, lehetne-e szebben kifejezni, mint azt ők tudták? Lehet-e Zeusz és Hérát szebbnek csak képzelni is, mint a hogy őket hallhatólag Homerosz, láthatólag pedig Fidiász állítottak élénk? A görög nép, melyet ugyszólván a szépség táplált, vigyázott arra, hogy az ő isteneit öregeknek ne lássa, mint a mely korral az élestdús szépség oly nehezen egyeztethető meg. Valamint folytonos ifjuságot ábrázol maga Görögország, fiatalág magának a népnek, fiatalág az ő isteneinek is a jellemvonása. Isteneinek örök életét az által akarta kifejezni e nép véleménye, hogy azokat folytonosan fiataloknak s egyuttal folytonosan szépeknek képzelte, mint a kiknek szépségén az idő változást nem okoz. Előszámlálhatnánk Poszeidont, Apollont, Areszt, Hermeszt, Dionizoszt, Athenát, Artemiszt, Afroditét, stb. istenségeit a görögöknek, kiket mind fiatalokruak gyanánt állított elő az ő ifju képzeletük, csak azért, mert azokat, mint szép lényeket akarták és tudták tiszteletben tartani, s mert a tapasztalás szerjnt a szépség bübájok fénykőre az előhaladottabb kor mellől elenyészik.

TÁRCZA.

A szépség szerepe a görögök szellemi életében.

III.

Fölsímerve Görögországnak mind természetes szépségét, mind népének a szépség iránti különös vonalát, ereszkedjünk egy kevésbé az általános nézetek után a részletesebb elméletekbe is, melyeken áthaladva, igazolva lássuk az elvet, hogy a görögöknek mindennek, a mi volt, nemesak létezni, hanem szépek is kellett lenni. Tekintsük át röviden az ő vallásuk s polgári intézményük sajátságát, irodalmuk és művészetük tulajdonságát, mint ugyanannyi körét a görögök szellemi életének, s mindnyáját a szépségtől látjuk megelevenített, Görögországban mindenütt a szépséget látjuk tükörzödni.

Hogy mily dicsővé, mily nagygyá képes, nemesak egyes embert, hanem egész nemzetet is a valóság tenni, talán egy nép sem igazolta oly fényesen, mint a görög. Ez majlmen minden erejét az ő vallásának megdicsőítésére fordította. Minden jeles tulajdon, mely e nemzetben lappangott, vallásában talált tért a kitüntetésre, minden jeles sajátság abban emelkedett érvényre, minden, a mit bámulunk a görögöknek, azzal áll összeköttetésben. A görög vitéz, nemesak hazája hantjaiért, hanem az azokat éltető istenekért is küzdött; a polgár, nemesak a köztársaságnak, hanem az isteneknek is szolgált; jeles tulajdonait nemesak az álladalmnak, hanem az isteneknek is ajánlotta; az irodalom a vallásnak és nemzetiségnek a tolmácsa volt, a szobrászat az istenek szobrának, az építészet ugyanazok templomainál tüntette ki leginkább

a kormány ily
nkások, megle-
etkezmenyei le.
kérdés komoly
bi bajnak, ugy
rmánya az oka.
szerint a követ-
li főkörmányzó
s szunnita és a
zért egynehány
s javaikat elko-
ny persa terü-
ni által kifosz-
Egy főbbrangu
val és egy sza-
unt keresztül,
ól arra enge-
ésértései a sah
int arra birták,
emljen és kár-
orta Mirzának
mivel Namik a
ok által magá-
kat tudott sze-
en 200,000 ara-
sul egy brillan-
ott. Hogy Na-
dul AzizNami-
miből eléggé
goldása, a nyu-
ása mellett is,
di készülteket
oculos akarja
n folyamatban
uzulmán világ
on veszélyez-
A.
arecz. 11. é.n.
1/2 12 órákor
itt az időköz-
61 tesz jelen-
Manó lemond-
i, hogy a mi-
z számára 50
panaszokdik,
yagul látogat-
Buda városok
seket olvassa.
ii.
esztő:
ÁLY.
Alva Tariva
84.75 85—
119.50 120.—
97.50 98.—
91.75 92.25
88.75 89.25
94— 94.50
— —
82.50 83.—
81.25 81.75
94— 95.—
96.70 97.75
116.20 116.40
46.15 46.25
5.54 5.55 1/2
9.28 9.29—
71 1.72—
113.75 114.25
Ezék, és más istenek ezolglátomát teljesíthetem. Ennek valóságát nyitván behírvonylami kötelezőségnek tartom.
Kult. Budapest, 1865. évi october 10-án.
Pressmeyer Péter.

a munkási völgyön a lehető legkedvezőbb völgyvonalon megy át Gácsországba, a másik legközelebb uton csatlakozik a pest-miskolczi vonalhoz.

Igy Debreczen, Szatmár, Sziget, Kassa, Miskolcz, Munkács és a lemergi pontokat lehetőleg minden helyi érdekek tekintete nélkül köti össze.

Szerencsét kívánhatunk ennél fogva minden tekintetben az ország éjszakai uti vidékeinek, melyek a hosszú várakozások s remények fejében legalább egy kombinált és correct hálózatban nyerne recompenziót.

És most csak óhajtanunk kell, hogy a megtörtént egyezmény után, a formalitásokra ne vesztegetessék idő, s minél előbb meg legyenek azon vidékek ürvendítetve a tetteles kezdet szemlélése által.

KORMÁNYZATI ROVAT.

A magyar közmunka s közi. miniszter jelentése a Felsőházhoz az ország közlekedési s közlekedési állapotáról és a vezetésre bízott miniszterium tevékenységéről.

(Folytatás.)

Ha ezen 31,622,226 frtnyi összeghez, még a kezelési költségek hozzáadatok, és pedig: 1852. évről 83,244. 1853. évről 87,490. 1854. évről 63,230. 1855-ről 64,347. 1856-ról 65,464. 1857-ről 86,743. 1858-ról 73,702. 1859-ről 74,526. 1860-ról 69,833. ehez a volt szerb vajdaságra a fentebbi összegek után 1852-től 1860-ig eső $\frac{1}{5}$ rész, vagyis: 133,716 frtnyi 1861. évről 135,196. 1862-ben 80,259. 1863-ban 80,905. 1864-ben 87,500. 1865-ben 79,640. 1866-ban 79,640. 1867-ben 79,940. Az egész kiadás tesz 33,126,601 frtot, és ezen összegből egyre másra évenként 2704,162 $\frac{1}{2}$ frt esik.

Az országos utak fenntartása s újból építésére rendelkezés alatt állott pénz és közérő felől csak 1861-óta léteznek biztos adatok s ezek következő mennyiséget mutatnak.

Év	Igás közmunka napszám		Kézi napszám	Közmunka váltás o. é. forintban
	kétfogatú	egyfogató		
1861/2	2,505,623	—	4,363,187	277,605
1862/3	2,532,835	—	4,735,862	248,189
1863/4	2,396,380	8,357	4,924,272	200,239
1865	4,369,956	49,234	4,971,240	234,410
1866	1,356,244	71,746	4,758,027	232,589
1867	—	—	—	—

De a fentebbi közérő az országos utakon egy évben sem szolgáltattat le egészen, mert eltekintve attól, hogy az ország több vidékén, mely utépítésre nem alkalmas, a közérő fel nem használható, az összeirt munkamennyiségnek legalább $\frac{1}{5}$ részét tetten meg azon közérő, mely az államutakon az évenként egyre-másra 380,000 frtra tehető vámenyérték lerovása czéljából leszolgáltattott, mely közérő legalább 500,000 kézi és 200,000 kétfogatú igás napszámra tehető.

Az államutakra kirendelt közmunkabérek és a közmunka-váltásigpenzek tették az országos építészeti alap készpénzbeli főjövendelmét, mely a kisebb jövendelmekkel együtt 1863 $\frac{1}{4}$ év óta (az 1861 $\frac{1}{2}$ és 1862 $\frac{1}{3}$ évi költségvetések az akkori közgazgatási viszonyok miatt tökéletlenek lévén) következő összegekre mentek.

Év	Jövedelem						Egyzet.
	Közmunka váltásigpenz	Államutak s munkások felvételére közt. közérő	Cselekvő tökéletes kamatai	Összeirt hat. vámnak jöved.	Bérségek	Egyéb egyes jövedelmek	
1864	200239	222150	26000	20450	1655	12477	
1865	234410	150000	26000	23462	6935	18485	
1866	232589	292298	60000	21991	2600	39143	
1867	232892	237843	26000	25726	2000	17536	
	900130	902291	104000	91629	12190	87641	2097881

Vagyis a 4 évre összesen 2,097,881 frtot, melyből egyremásra évenként 524,470 $\frac{1}{4}$ frt esik, és ha ehhez azon közmunkának, mely az ország-utakra fordított, egyremásra évenként legfeljebb 3,000,000 frta számítható értéke vétetik, akkor kitűnik, hogy az országutak fenntartására évenként körülbelül 3,524,470 $\frac{1}{4}$ frt állott rendelkezésre, mihez az államutakra a kinstár-ból kapott adomány fejében évenként átlag eső 2,704,162 frtot véve, kitűnik, hogy Magyarország valamennyi közutjaira szolgált utépítési alap évenként mintegy 6,228,631 $\frac{1}{4}$ frtra tehető.

Ha tekintetbe vétetik, hogy fenneladottak szerint az eddigi államutak hossza 606 $\frac{2}{3}$ mérföld, az országutaké pedig 1862 $\frac{2}{3}$ mérföld, összesen tehát: 2,468 $\frac{2}{3}$ mérföld, és hogy ezen hosszúság 9,876,500 folyó ölet tesz; kitetszik abból, hogy egy ölnyi hosszúságú közut kiépítésére, fenntartására, s kezelési költségeire alig 60 kr esik évenként.

Ily csekély adomány mellett nem esoda tehát, hogy közutaink állapota sokkal rosszabb, hogysen az a kereskedelem, ipar és mező gazdaság, egy szóval a közgazdaszat igényeinek megfelelőhetne.

Nem állíthatni, hogy sokkal többet nem lehetett volna a közutak javítására tenni, ha az összeirt közérő helyett annak számításiértékével azonos pénzösszeg állt volna rendelkezésre; de közérővel általános tapasztalás szerint nem igen lehet oly utakat építeni, melyek a jelenkor kívánalmainak megfelelően, és pedig azért nem, mert a közmunka, mint bármely más közmunka-szolgálmány, vajmi hálálatlan, és a célnak éppen nem megfelelő; azon felül minden pillanatban nem is áll tetsző rendelkezésre, holott az idő viszontagságai következtében megrongált közutak rögtön kiigazítást igényelnek; szóval: a közutak czélszerű fenntartása csak is fogadott munkások által eszközölhető.

Mivel tehát a közutak közül azok, melyek eddig államutaknak nevezettek, kétségen kívül országos fontosságúak, legalább az ezen osztályba tartozó, vagy czentul odasorozandó főutvonatok minden közmunka mellőzésevel tisztán közpénzen lennének építendőek, és fenntartandók.

Erdélyben az államutak csakugyan tisztán közpénzen építettek és tartattak fenn, és ha azok a királyságon innenekkel összehasonlítatnak ki fog tűnni, hogy az utóbbiak, melyeknek fenntartására 1866-ik évben 568,070 forint, 1867. évben pedig 585,623, frt értékű közmunka fordított, távolról sem mérkőzhetnek az erdélyi államutakkal.

A közutak tekintetében nagy hátramaradásunkat leginkább jellemzi és feltűnővé teszi azon körülmény, hogy az egy a hogy kiépült államutak folytában egyes hézagok összesen 71 $\frac{1}{5}$ mérföld hosszúságban, miután sem kiépítésük, sem fenntartásukról gondoskodva nincsen, még egészen kezdetleges állapotban vannak. — de a kiépített államutaknak is nem csekély része oly hiányos, hogy azoknak 31 külön helyen leendő áthelyezése, vagy más módoni átalakítása okvetlenül szükséges.

Ezen átalakításokra vonatkozó műszaki felvételek és költségvetések nagyobbára már elkészültek, s az e részbeni számítás szerint a 31 rendbeli átépítés összesen 2,160,000 frtnyi költségbe kerülend.

Mi azonban a 71 $\frac{1}{5}$ mérföldnyi kiépítetlen hézagokat illeti, azokra vonatkozólag, eddig műszaki tervek s költségvetések még nem készültek, s így az e részbeni költségeket sem lehet egész pontossággal meghatározni. Az eddigi tapasztalások szerint azonban egy mérföldnyi utak kiépítése egyremásra 60,000 frtba kerülvén, a főnebb érintett hézagok kiépítésének összes költsége bizavást 4,297,500 frtra tehető.

Hogy tehát az eddigi államutak tökélesbítessenek, erre nézve szükséges, hogy azok tisztán közpénzen, a közmunka teljes kizárásával tartassanak fel, továbbá, hogy a 71 $\frac{1}{5}$ mérföldnyi hézagok kiépítése, végre a 31 rendbeli áthelyezés és átalakítás mielőbb eszközöltessék; e két utóbbi munkálathoz az előre becsült költség szerint összesen 6,457,500 frtnyi költség összeg igényelhető.

Még nagyobb, és a jövőre is kiható kár háromlanék az országra, ha a közutak csak eddigi kiterjedésükben tartatnának fenn, és szaporításukra kiváló figyelem nem fordítatnák.

A meglévő közutak összes hosszúságának az ország területéhez való aránya, és ezen aránynak a nyugati polgárosult államokban létező aránnyal való egybecsonlítása ebbeli hátramaradásunkat legvilágosabban tünteti fel, míg ugyanis minden négyszög mérföldre Angolországban 5, Porosz-, Francia- és Olaszországban 2 $\frac{1}{2}$, Belgiumban 2 mérföld ut esik, addig nálunk az ország 3951 négyszög mérföldnyi területét a közutak 2469 mérföldnyi hosszúság viszonyítva, egy egy mérföldre csak 2500 folyó ölnyi, vagy $\frac{1}{5}$ mérföldnyi ut esik.

Épen így aránytalanság tűnik ki, ha Magyarhon s a lajtántúli országok utjai közt történi az összehasonlítás. Így:

1. Csehországnak 2305 mérföld utja van, melyből 1 négyszög mérföldre 2 $\frac{1}{2}$ mérföld esik.
2. Felső-Ausztriának Salzbürggal 1185 mérföld utja van, melyből 1 négyszög mérföldre 3 $\frac{1}{2}$ mérföld esik.
3. Morvaországnak Sziléziával 980 mfd utja van, melyből egy négyszög mfdre 2 mfd esik.
4. Alsó-Ausztriának 668 mfd utja van, melyből egy négyszög mfdre 2 mfd esik.
5. Karantán és Krajuának 548 mfd utja van, melyből 1 négyszög mfdre 1 $\frac{1}{2}$ mfd esik.
6. Istriának 463 mfd utja van, melyből 1 négyszög mérföldre 3 $\frac{1}{2}$ mfd esik.

Ha pedig csupán azon utak hossza tekintetik, melyek az államkinstár-ból építettek s jó karban tartatnak, ugy következő arányokra juthatni:

Esik ugyanis egy folyó mérföld ut Belgiumban minden $\frac{1}{10}$ mérföldre. Würtemberg és Badenben 1, Hannoverben 1 $\frac{1}{2}$, Franciaországban 2 mfdre. Poroszország 5103 mérföldnyi területén

1863. évben 1829 mérföld államutal birt, míg ellenben Magyarhon 3951 mérföldnyi területén csupán 606 mérföldnyi államutat bir, melyből egy négyszög mérföldre csak 613 ölnyi, vagyis nem sokkal több, mint $\frac{1}{5}$ mérföldnyi hosszúság esik.

(Folyt. köv.)

Levelezések.

Tiszamente, márcz. 9 én.

Régen nem hallattam szavamat, nem azért, mintha figyelmem alább hagyott volna, de mert vártam a fejlődés tovább haladását, mielőtt felszólalok ismét.

Mi itt a vidéken ugy vagyunk a közélet fluctuációival, melyeknek csapásai majd feltűnnek majd elenyésznek, mint a nyári fergetegekkel. Látjuk a következtéseit, de honnan jönnek, mikép vonulnak elő, miből erednek, azt nem láthatjuk.

Igy látunk felvonuló fergetegeket önk lapjainban is, azok kiviharozzák magukat, eltűnnek, s csendesség van megint, de gyanítjuk, hogy e fergetegek önkre nézve nem véletlenek, hanem készülnek és a lecsendesítés is csinált inkább, mint önknyertes.

Megvallom békeszerető vagyok s utálok a perpatvart, de nem csinálom abból magamnak illusiót, hogy az ilyes dolgok épen egészen minden zaj és partvarkodás nélkül vonulhassanak el.

Bármennyit okoskodunk is, nem csekély kérdés az, mi önk lapjában szőnyegre hozta az ország színe előtt tárgyalatik. Azon szinte nyolcz millió egy egyházhöz tartozó népnek, mely arnyi mindféle divergens elemekből áll, helyes organismust találni, mely fenn és lenn, az oldalon és középen kielégítsen, — a közbomladoszás közepette egyik legnagyobbszert csoportulást keresztülvinni sokkal mélyebben ható kérdés, hogy sem a köles-nős féltékenységeket ne érintse és szenvedélyeket ne hozza felszínre.

Adjunk hozzá még egy sajátos körülményt, mi a folyamat lemenetére nem kis befolyást gyakorol.

A politikai alkotmányozásban már messze előre haladtunk, s a harez már egészen más tereken vivalik, mint az egyházi alkotmányozás terén.

Azon hang, melyen a politikai jogok körül ma az emberek szólnak, még az egyházban teljesen szokatlan s ismeretlen. Vannak kétségkívül önk munkatársai közt feles világiak is, kik a politikai vívmányok mai állásponjtjáról szólnak annak nyelvén az egyházi ügyekben is.

Ámde mi ma az egyházban ott állunk körülbelől e hang tekintetében, hol az ország 1825. táján állt, mi ön a reformok első követelő szava hangzott fel Pozsonyból a hatalom gyupontja Bécs felé.

Ánulat és szőnyűtködés fogta el a bécsi urakat, nem hihették el a mérészséget, mely nyugalmukat zavarja, és gr. Széchenyi István, és Nagy Pál, Bartal és Plathy is mindanyian a legloyalisabb conservatív hazafiak kétségfelelti forradalmároknak vétezték.

A hangot hamar megszókták. A követelések nőttön nőttek, mint ez természetes. A mi egy napon boldoggá teendette az országot, napok után senkit sem elégített ki. Jöttek később Deák, Klauzál, Beöthy, Bezzerdy s társaik. A bírálat szelidült, de az engedés késett.

Jött végre Kossuth s csak egy véletlen kelle, hogy a legalázatosabb esdeklése a népek parancs-zóvá legyen, mely aztán hatalmat és pártokat messze túlszárnyaljon s mindent maga után hagyjon, s legyen csendes reform helyett rohamos fel-forgatás.

Ez a világ folyása. Ez a történelem folyama. Ime itt a tükör önk számára is. Önk az első utörök, természetesen nyerek a forradalmárok, fel-forgatók, szakadások nevét, ezt mindenesetre, ha egy két hangnyomattal felebb, vagy lejjebb hangoztatják is reform-követeléseiket.

Annyi idő alatt, annyi erőködés mellett nem bírtak önk ellenesei egyetlen kifogást az általánosságok köréből levonva, önk ellen specializálva érvényesíteni. De van önknek egy elengedhetlen bűnük, hogy megszólaltak s merik az egyház dolgait, mint politikai kérdést a politikai beszédmód mai hangján tárgyalni s önk, kik ha a politikai hatalommal szemben így szólnak a mai világban, pécsovicok, ugyanazon modorban az egyház körében szólva kétségtelen forradalmárok, antikatholikuskok, egyházellenesek, protestantismusra hajlók.

Ha azt kérdik önk fölém, mit tegyenek ennek ellenében? azt felelem: semmit.

A ki ez utra kelt, fogadja el következményeit. Folytassák az eszmeharcot a megkezdett uton minél több mérséklettel és biggadsággal.

De a ki önkötől azt várja, hogy akkint vigyék a csatát, hogy abba soha senki sem ütközzék meg, a ki ilyes vitákban oly tárgyalogosságot keres, hol az elvek magassága soha személyt ne érintsen, az ember feletit kíván s lehetlenségeket.

Óvják meg önk telhetőleg a tekintélyek su-lyát, ez az egyházban szükségesebb, mint a politikában, de ez ne verjen bilinosceket önkre, hogy a vélemény szabadsága elnyomassék általa.

Az igazmondó mindig az igaz barát, nem a tömjendő s aljas hizelgő. Előre tehát uraim — öszintén és függetlenül, de mindig mérsékkel és kiméletesen, mert ez vezet diadalra.

m.

Kassa, márcz. 10.

Alig van hazánkban lap, melynek több ellen-sége lenne, mint a „Független Lapok“nak. De a közszólamként, előnyösebb mindig az ellenség, mint a szánakozó.

A „Független Lapok“ legnagyobb és hírhedtebb két ellensége az ugynevezett: „Pesti Hírnök“ és „Idők Tanuja.“ Az első azért, mert fél, hogy a „Független“ nyílt leplezetlen felszólamlásai által kiüti (a mint hogy ki is üti) önmagát az egyházzal azonosító illetéktelen szerepéből. A második meg azért: mert félti a „felvirágoztatás“ dusan ömlő bankó-cseppjeit. — Mindkettő pedig együttesen azért, mert a „Független“ czim helyett „uszály-hordót“ szeretnének.

Azután jönnek a névtelen nagy és kis ellenségek. Ezek a régebbi kor szülöttjei és neveljei lévén, sehogys tudják, (vagy nem akarják) be-szivni a haladás ritkította és élesítette levegőt. És azért ellenségei minden újításnak. Ők mindenben s mindenütt a régít — a haladás által már túlszárnyaltat — akarják fenntartani. Az emberi természet változhatlanságaiból, vallási és társadalmi rendszereink változhatlanságát akarják következtetni. „Igaz — mondja egy koszorú írónk — az emberi természet nem változik s bármennyire menjünk vissza a történetben, mindig ugy találjuk az embereket, mint azokat ismerjük. Más eszmékkel, ismeretekkel, különböző helyzetben, de ugyanazon anyagi s erkölcsi szükségekkel, vágyakkal s gengeségekkel. Így tartja meg a fának lombja formáját, s a százasod esernek magas ágai épen oly leveleket találunk, minők az egy éves csemetén zödelnek, legfeljebb azon különbséggel, hogy az utóbbiak néha nagyobbak, vagy legalább nagyobbak látszanak. De mert az egyes levelek hasonlóok maradnak, az egész fa nem változott-e azért, s mert az egyes levél most is oly gyengén függ ágán, s minden szellőre megindul, vajjon maga a fa nem változott-e meg, s nem kíván-e szabadabb tért kifejlődésre, ugy hogy ki azzal ugy akarja banni, mint midőn a nagy fa még csemete volt, örültnek találtatnék? Ez képe haladásunknak, s ezért nincs nagyobb tévedés, mint ha valaki az emberi természet változhatlanságaiból társadalmi formáink változhatlanságát akarja következtetni.“

És most szellőztessük kissé a „Független“ ellenségeinek panaszos kifakadásait.

Vannak, kik azzal valódojk a „Független“-t, hogy az az alsópapságot a nagyméltóságú püspökök fölébe akarja helyezni.

Mi e gyanúsító feltételese mindjárt kezdetben el voltunk készülvé a „Független“ czim miatt. Szokatlanul, hogy ne mondjuk, a pártlétessel azonosan hangzik mi nálunk e szó: „Független!“ — Nálunk, hol oly ritka tünemény a függetlenségi érzet, és ha még is találkozik, annak csak fel-fel van jogosultsága és érvénye — hinc inde que-relae, a „Független“ ellen.

Szerintünk a „Független“ az alsó papságot nem a nmltgu püspökök fölébe, hanem csak hozzájuk akarja felemelni a régi feledés homályából; vagyis, az atyai és fiui szerető gyengéd viszony létesítésén működik.

A „Független“ nyílt, bátor, a haladást parancsoló körülményeket számba vevő felszólamlásainak nem az a célja, hogy az alsópapságot a püspökökkel szemközt engedetlen ellentétbe állítsa, hanem az alsópapságot jogainak ismerete-s érzetere serkentve, benne egy szabad és független világot állítson fel, mely ne akarjon lenni minden szónak viszhangja, minden testnek árnyéka, minden akaratnak szolgálja, mi annyi, mint az emberi méltóság nemtelen megtagadása, levetkezése és megalacsonyítása.

De legyen ennyi elég ez alkalommal a „Független“ ellen szórt vádak szellőztetéséből. — Né-künk egyedüli forró óhajunk az, hogy a „Független“ maradjon az eddigi nemes elv és irány mellett.

Az „Idők Tanuja“ tetszésére, vagy nem tetszésére ne adjon semmit. Mindenben mindenkinek ketszeni is meg lehet; de erkölcsi szempontból káros is. És ha mégis valaki erősen törökszik a közkedvesség és tetszésre, mint az „Idők Tanuja“, bátran állíthatni, hogy az csak önlealacsonyítás, hiúság és hizelgés útján érhető el.

Mi tehát még egyszer hangoztatjuk, hogy a „Független“ az eddig követett utat, melyen annyi kitarással és öszinteséggel járt, el ne hagyja. Legyen továbbra is bátor az igazság és a haladó kor követete méltányosság kimondásában; nem tekintve a nemtetszést és surlódást, melyet ez által okozhat; mi különben is kikerülhetlen ott, hol két, vagy több hasonló s egymással szemközt menő erő találkoznak. De ezen surlódás és öszmentőközés nem káros, sőt szükséges, a jellem kifejlődése, az eszmék tisztázása érdekében: „szükség lenni meghasonlásnak is köztetek, — mondja

az apostol ismertessé-kozásig.

A na mes felszó Klapka P. Napl vich B Haza n erélye ségnek.

Ezek utolsó szá „A sz a „Nép d a r a s z a gyűlés értek, hog nak ezt ellentk zületét, h ilyen szin a nép ál

„Mi rozott áll egész poli Mind nak egyet és pártk rázdálkod

Mi ez lékeznek, tunk, mer mézetét, gyöngé fe szent, fel sák öt, ki

A le perpatvar mit sem egybanu kárhozato

Gr. sz szelni a feletti dis mennyinek folhatja s tiája is.

És v ségének tani, mi ezt semmi

Jól tu tében min előbb-utób zák magu bizonyos v kül, hogy

Van politikai je is, kik rég döbök le azon mért kül, hogy nyos dicsertassék?

Áll e jármot túrn vagyunk. mény itele ezt megzár

Pedig a continer ságra, min nyítá, hog ság nélkül dásában, jellege, ho igtatható i

Azért kik néptül békés nyu kel s elvon lázban s mellettk s hetne.

Ezek z

HAT

A f. hó 11-én mester meg sűrűs tárg első a cs. megnyeres Budán kültettük is, m tése szerint mérnöki ig hoz, miszer let udvarar tóki mű ü közgyülés s Perger ké

az apostol — hogy a kik állhatatosak, azok megismertessenek. — Isten velünk, a közelebbi találkozásig. Bocsóki.

LAPSZEMLE.

A napi irodalom újabb eseménye azon egyetemes felszólalás a szélső bal izgatásai ellen, melyet Klapka a Századunkban megkezdett, a P. Napló folytatott, utána a Honban Keglevich Béla gr. visszahangoztatott és végkép a Hazánk mindezeket összefoglalva s saját igen érélyes kárhözhatásával kísérve adja át a közönségnek.

Ezek azon izgatások, melyekről a Hazánk utolsó számában így szól:

„A szélső balnak — annak közlönyei a „M. U. a „Népszavazó” és „Népszavának” — Madarász ur és eszközeinek izgatása az utczákon, a gyűlésekben és demokráta körökben oly fokot értek, hogy minden párt és sok kitűnő fia hazánkban ezt tovább nem tűrhették, nyíltan kimondja ellenük kárhözhatását, felhíván a nemzet jobb részét, hogy e féle rohamoktól forduljon el, s az ilyen színeskedést és a hasonló képmutatást maga a nép áleazzza le és vesse meg.”

„Mi kezdettől fogva — így folytatja — határozott állást foglaltunk el a szélső bal izgatása és egész politikája, elvei és eljárása ellen.”

Mindezen igen szép és üdvös dolog, sőt a sajátjának egyetemes közelebbi volt végre valahára szin és pártkülönbség nélkül szavakat emelni ezen garázdálkodások ellen.

Mi ezen izgatások ellen, mint olvasóink emlékeznek, még hónapok előtt elég sürűn felszólaltunk, mert igen ismerjük az ilyen működések természetét, melyet minden kis látszatos siker buzdít, gyöngye ellenállás fokoz, mely előtt semmi sem szent, felgyújtáná a hazát, hogy világánál meglásák őt, kit különben senki sem vesz észre.

A legsajnosabb jelenség az, hogy mindezen perpatvart mindössze is öt hat ember csinálja, kik mint sem törődnek vele, ha az egész többi ország egyhangulag roszalva rájuk kiált, ők folytatják kárhözható mesterségüket.

Gr. Széchenyi szokott volt egy adomát beszélni annak megmutatására, hogy egy kifogás feletti disztrakció kiállítani mennyire nehéz s mennyire kell összeműködni, ellenben azt megcsinálhatja s megromthatja az utolsó hetes insolentiaja is.

És valóban a nemzet józanságának és erélyességének hitelét mindannyira erőködünk fenntartani, míg néhány zavargó egész tevékenységével ezt semmivé teszi.

Jól tudjuk mi, hogy az átmeneti idők kíséretében mindenütt előfordulnak ilyen kinövéssek, s azok előbb-utóbb nyom nélkül maradnak és elviharozzák magukat, de az is bizonyos, hogy azoknak bizonyos vonalon túl esapogni nem szabad a nélkül, hogy veszélyessé ne váljanak.

Van azonban ezen kicsapongásoknak mély politikai jelentősége is. Sokan vannak hazánkban is, kik rég kételkedtek s ezek láttára még kételkedőbbek lesznek: vajjon megbirjuk-e a szabadság azon mértékét, melyre egyszerre jutottunk, a nélkül, hogy a szélső absolutizmus időközben bizonyos discretionális kivételes hatalommal áthidalassék?

Áll-e még most is rólunk Bonfin állítása, hogy jármot tűrni nem tudunk, szabadságra képtelenek vagyunk. Századokról hangzik az hozzánk e kemény ítélet. A mostani s közelebbi kornak feladata ezt meggyőzőlni vagy igazolni.

Pedig mi mélyen meg vagyunk győződve, hogy a continensen alig van nép képebb a szabadságra, mint a mi népünk, mely annyiszor bebizonyította, hogy magára hagyatva, felsőbb és hatóság nélkül önmagában fenntartotta a rendet példásabban, mint bárhol, de népünknek épen az a jellege, hogy igen nyugodt és rendtartó, hanem izgatható is és akkor fékezhetlen.

Azért nem lehet eléggé kárhözhatni azokat, kik népünk felizgatására adják magukat s annak békés nyugalmát felzavarva, eltöltik keserítésekkel s elvonják csendes munkásságuktól, egy évig lázban és gerjedésben tartanak, hogy egy napon melléltük szavazzon, mert hisz többet ügysem tehetne.

Ezek aztán a nép jötevői, a hazafiak!

HATÓSÁGI ÉLETTÜNK.

A pestvárosi közgyűlést f. hó 11-én d. u. a redoute éttermében a főpolgármester megnyitván, a napirendre terés előtt két sürgős tárgyra kéri fel a közgyűlés figyelmét. Az első a es. kir. hajózási épületet illeti, melynek meggyerése végett a város részéről ő felségéhez Budán küldöttésg járult, mint azt e lapokban említettük is, még pedig a főpolgármester urnak jelentése szerint jó sikerrel, mert a es. katonaság mérnöki igazgatóságától felhívás érkezett a város részéről, miszerint holnap d. e. 10 órák az illető épület udvarára az ideiglenesen felállítandó vízvezeték mű ügyében bizottságot küldetnek ki. A közgyűlés a főpolgármestert Szentkirályit, Havas s Perger képviselőket, Csengey főügyészt és Szum-

rák főmérnököt a vízvezetékre felügyelő mérnökkel együtt küldötte ki.

A második tárgy volt a vízvezetékre szükségelt 600,000 ft kölcsön. Kézpénzt csak a takarékpénztártól lehetvén kapni, mert a többi pénzintézetek hitelpapírban adták volna a kölcsönt, a közgyűlés elhatározta a pesti takarékpénztárral a szerződést megkötöni. A takarékpénztár 400,000 ft ad kölcsön 35 évi tartamra. Az első 5 évben csak 6% kamat és 1/2% irásdíj fizetendő, továbbá 10 évig 2%, ismét 10 évig 3%, végre az utolsó 10 évig 5% tökéltetésre fizetendő.

A kölcsön tehát 5 évig csak a 6 1/2%, a következő tíz évig 8%, ezután 10 évben 7 1/2 s végre az utolsó 10 évben 7% az egész 400,000 ftnyi után számított annuitásképen esik.

A kölcsön kétszeres értékű becsben a városi külterületek kijelölendő biztosításra fog betáblázattani s a törlesztéshez képest időnkénti kitáblázások köttetnek ki. Mivel az egész 400,000 ft egyszerre nem lesz szükséges, a takarékpénztár arra is reá áll, hogy a város azt igényeihez képest 50,000 frtként, részletekbe felvehesse s a kamatok csak is az időszertári kiszolgáltatás idejétől lesznek fizetendők.

A lakbérleti szabályoknak folytatolagos átvizsgálása került volna a szűnyegre; azonban sürgős tárgyak lévén elintézendők; a lakbér szabályok megvitatása szombaton d. u. 4 órák tartandó rendkívüli közgyűlésre halasztatott.

A népkönyha ügye hosszabban tartó vitaközlésre adott alkalmat, melyben a főpolgármesteren kívül résztvettek: Déry, Ballagi, Weisz B., Tavasz, Simon Florent, Szabó, Ney és Aul; ez utóbbi 100 ft adományozott a népkönyhára, mi éljenzéssel fogadtatott. Végre határozatba ment, miszerint a közgyűlés a népkönyha felállítását szükségesnek tartja s azt hatóságilag kezeltetni kívánja. A népkönyha helyének kiszemelésére a gazdasági bizottság fog felhívni, mely legjobban képes megítélni, mily városi telket lehetne e célra átengedni. A népkönyha alapszabályai kidolgozására kiküldött bizottságot felhatalmaztatott az adakozásoknak azonnali gyűjtésére s a begyűltendő pénz egyelőre a letét hivatalnak fog átadati.

A külterületi faültvények és alakítandó népkert érdekében Sztassy Károly kertésznek alkalmaztatott 400 forintnyi fizetés és szabad szállással.

Barber és Klusemann által a tüköri védgát mellett fekvő két városi telekért az árverésen ígért vételár Harris indítványa folytán nem hagyatott helyben s új árverés fog tartatni.

A törvényszéki levéltárnok felhatalmaztatott a levéltárban őrzött iratok másolatainak hitelteltesítésére.

Ney Ferencz a főelőtanoda igazgatója és városi képviselőnek indítványa a hazai középiskolák átalakítása folytán a pesti főelőtanodában is netán kívánatos módosítások tárgyában a tanügyi bizottságnak adatott ki véleményezést végett. (Az indítványt után pótoljuk.)

A letéltárolt 1862—63 évi katonai illetékekről szóló számadására a miniszteri rendelet alapján a tanács fogja kiadni a felmentvényt.

Simon Florent indítványa a népnevelési egyelet tárgyában nem fogadtatott el, mivel Pest városának e célra van tanügyi bizottsága s mint törvényhatóság a magán egyletekben nem vehet részt.

Budaváros átírata a népszínház segélyezése ügyében azon reményben, hogy a képviselőház azt Buda város kérelmére is kellőleg méltányolni fogja, egyszerűen tudomásul vétetett. (Ezen tárgyra holnap számunkban visszatérünk.)

Le franc Adolf főelőtanodai francia nyelv tanítónak 60 frtnyi segélyezés engedélyeztetett.

A közegészségi és kórházi utasítások a jogügyi bizottságnak adatnak ki, hogy megvizsgálja, vajjon nem foglaltatik e bennök oly rész, mely a törvényhatóságok jogokkal ellenkeznek.

A lipótvárosi lelkesi állomásra választási közgyűlés f. hó 23-ára — mely hétfőre esik — tüzetet ki, a primás pedig fel fog körözni, hogy halálán e hó 20. még folyamodványok adatának be, azokat küldesse át a városi hatóságnak mint kegyurnak.

A terevárosi keresztutcai elemi tanodába főtanítónak Streittling Bertalan, eddigi helyettes főtanító egyhangulag választatott meg. Harkányi Fülöp beteg levén, a városi árva-ház ügyében beadott indítványának tárgyalása az indítványozó kérelme folytán elhalasztatott.

Zemplén, Vas, Nógrád és Ugocsa megye átírata a törvényhatóságok szervezése ügyében tudomásul vétetett.

Staffenberg er indítványa folytán a belvárosi templom két tornya nem fog elbontatni, mert az elbontás maga 4—5000 frtba kerül az állványok miatt, s ezen összeghez még néhány ezret adván, a tornyokat helyre lehet állíttatni; miért is a tanács utasítatik egy új szakértő bizottságot kiküldésére, mely a tornyokat megvizsgálván, új költségvetést készítsen.

Ezzel az ülés esti 1/2 órák eloszlott.

INTÉZET S EGYLETEK.

A kaposvári népnevelési egyelet is megalakult. A tisztválasztó közgyűlés f. hó 1-én tartott meg. Az egyeleti tagok száma folytonosan gyarapodik, a mi az ügy iránti lelkesedésnek tulajdonítható és annak, hogy minden felekezethez ki van zárva.

A magyar gőzhajózási társulat a közönség pártolása folytán oly örvendetesen gyarapodik, hogy üzletének a rakpart eddigi helyisége igen kicsiny. E napokban a Dunapart egy nagyobb részét kérte neki átadati, hogy a társulat nagyobb üzletének megfelelő tét nyerjen.

Az országos m. kir. művész társulat által megválasztott és 12,000 ft értékű hazai mű-

vek kisorsolásának határideje f. é. márczius 31-én levén, tisztelettel felkérem mindazon t. ez. pártolókat, kiknek ily sorsjegyeket bator voltam küldeni, hogy az érettek járó összeget legkésőbb e hó 28 ig hozzáam küldeni sziveskedjenek. Telepy Károly, titkár és főügynök.

UJDONSÁGOK.

Királyné ő Felsége Lósy Julia urhölgyet választá a születendő gyermek mellé magyar felügyelőnővé; komornyikul ez urhölgy mellé egy volt honvédet fogadott fel, ki még az udvari szolgálatban nem jártas, de kinek jövőjéről ő Felsége ily kegyes uton kívánt gondoskodni.

Simor János hercegprímás újabban 10,000 frtot adott a magyar tudományos akadémia alapítókéjé javára.

A magyar tudomány egyik becses forrása volna most megszerezhető, a mennyiben Valther László könyvtárának tulajdonosai, List és Franke lipcei könyvtárosok azt most áruba bocsátják és a címjegyzéket már ki is adták. A gyűjteményben mindegy 1200 hungarica van, köztük igen becses és ritka művek.

Vukovics Sebő lemondott a bácskerületbeli orsz. képv. állomásáról. Ezt tudatott levelében, mely az illető vál. elnök, Vujevich Zakár urhoz van intézve, így szól: Olvasván a hírlapokban, hogy az országgyűlés üléséi e napokban ismét megnyitattak, elérkezettnek vélem az időt arra, hogy összhangzásban az ezen tekintetes kerület követővé történt megválasztásomra adott nyilatkozatommal, lemondásomat beterjeszsem. Főlölesleges volna fölmelegíteni nézeteimet, melyekből kiindulva a nemzeti történet igényein elkövetett sérelem elenyészésétől függesztett föl követi székem elfoglalását, — a helyeti inkább menteséget illik felhoznom halogatásomért a lekötözés megküldésében. Késedelmem oka volt részint azon meggondolás, hogy az általam támasztott kérdésben, mint bármely más komoly ügyben, az országgyűléstől sietős intézkedést várni helytelen volna, — részint azon érzelme, mely nem engedi, hogy oly állástól, melynek nagy becsét tulajdonitunk, könnyedén váljunk el.

Dr. Polyák Mór fővárosunk egyik kiváló műtő-örvosa, mint halljuk, Bácsmegeye tiszteletbeli orvosának választatott meg.

A tudományos asatások Palesztinában, melyeket köztudomás szerint Warren hadnagy vezet, jelentékeny előhaladást tőnek. A jelentések szerint egy, a Jeruzsálembe vezető őskori vízvezeték nyilásának felfedezését remélhetni, — Jaffa város felé vezető uton pedig földalatti boltzozatos ut fedeztetett fel. Ez asatások a tudományos világ elé még sok adatot szolgáltatandak, — mondja a hadnagy egyik jelentése.

Nagy vasúti szerencsétlenségről vésztünk hírt, mely tegnap éjjel Pozsony mellett történt. Ugyanis a 29. és 32. számú vonat összeütközött a szerencsétlenségnek négy ember élet esett áldozatul. Az államvaspálya 3 szolgája s egy konduktor a porosz vaspályától agyonzuhatott. Utóbbi mint kísérő volt a vonat mellett, mely egyenesen Poroszországba gabonát szállít; a másik vonat is teherszállító volt.

Lajos volt bajor király hagyatéka között 8 láda van, melyek közül 7 a király saját végrendelete értelmében csak 50, és egy 25 év múlva, halála napjától számítva, lesz felnyitandó.

Régebben terveznek már egy ázsiai expeditiót; a mint legújában értesülünk, a terv kivitelezésére van. Ezt a magyar kormány közbejárása hathatósan elősegíté és annyira vitte, hogy jelenleg Bécsben tegnap nagy tanácskozmány tartatott ez ügyben. Minthogy a magyar kormány e tekintetben közreműködött, remélhetjük, hogy a magyar tudományosság, ipar- s kereskedelmi világ kellőleg tekintetbe fog vétetni.

Az egészségügyi értekezlet első ülése tegnapelőtt tartatott br. Wenkheim Béla belügyminiszter elnöklété alatt; elhatározatokat az orvosi kar azelőtt fenállott collegiumának életbeléptetése iránt az oktatásügyi miniszterhez folyamodni; felolvasatott több tervezet az egészségügyi rendezése ügyében, de az előhaladott idő miatt tárgyalásuk mára halasztatott. Jelen volt mintegy 35—40 tag.

Asbóth Sándor tdk és eszakerikai követ az argenti államoknál, f. é. január 21-én meghalt. Keble az idegen földön is melegen érzett honáért. Béke hamvaira!

Az istenben boldogult kalocsai érsek, krivnai püspök Lonovics József elhunytának évfordulóján, f. hó 13-án a pesti Ferencziéknél reggel 9 órákor gázsniszét tartanak.

A hadsereg ruházatának kérdése anynyi küzdelem után megoldott. A felterjesztést e napokban szentesítette ő Felsége. E szerint az uralkodó szin a gyalogság- és lovasságnál egyiránt a két lesz.

Az Aradi Lapok-nak szerkesztését Oldal ur veszi át, mi őt szívből üdvözöljük s óhajtjuk, hogy vezetése alatt e lap jövője biztosítsék.

Szabolcsmegyéből, Nyir-Bátorból azon örvendetes ébredést jelentjük, hogy az ottani földmivelő és iparos nép között, Daragó Albert megyei bizottsági tagnak buzgólkodása következtében, olvasó egyelet alakult, melynek egyelőre mintegy 60 tagja van. Ily olvasó egyeletet a földmivelő nép között a mondott megyében több helyen vannak alakulóban. Ideje is, hogy földmives népünk kezdjen már egyszer gondolkodni.

KÜLFÖLD.

Franciaország. A törvényhozó testület f. hó 7-én tartott ülése ismét igen viharos volt. A többség ordított s tombolt és úgy viselte magát, mint az utcai subancok. Okot erre Guérout adott, ki az ülési jegyzőkönyv felolvasásánál az államminisztert kérdezní akarta, mit tudna bizonyos hivatalos lapok magatartása és támadásairól mondani, különösen a Pays című lapra vonatkozólag, mely a közvéleményt nyugtalanítja és fölizgatja.

Erre az arkadiak zajogni kezdtek, kiknek közlönyétől tudvalevőleg a Pays szolgál, mire Rouher azt válaszolta, hogy az utolsó pillanatban adatván értésére ezen interpellatio, nem tudja, mily kérdést akarnak hozzá intézni. Guérout a mellett maradt, hogy kérdését megtegye, és az elnök kijelenté, hogy a szónok nem akadályozhatja meg a szólásban, annál kevésbé, minthogy az államminiszter nem vonakodik neki válaszolni. Ezen nyilatkozat folytán Guérout tovább akart beszélni, de a többség iszonyatosan kezdett lármázni, úgy, hogy az elnök kénytelen volt a napirendet megsavaztatni. Guérout a vihar alatt a szószekeken maradt s csak akkor hagyta el azt, miután Pelletan is helyéről néhány megjegyzést tett és a többség boszulármája őt még egyszer a szólásban meggátolta.

Az igazalom a kamarában roppant nagy volt, mind két oldalon megint a legcélesebb szavak hallattak. Ha ez továbbra is megy, akkor a francia törvényhozó testületben még — ökölvíadaira kerül az dolog, melynél aligha követni fogják a nemes boxerművészet szabályait, a mint az Angliában cultiváltatik.

Olaszország. Rómából írják f. hó 3-áról, hogy mousignor Bonaparte, III. Napoleon császár rokona, nem francia, mint egy ideig gondolták, hanem római bírnoknak fog kinevezettni. Lakását tehát Rómában kell föltűnie, és onnét a szentatyja engedelmé nélkül nem távozhatik. Ugyanezen okból a kalapat a pápa s nem a francia császár kezéből veszi, a mint az a francia koronai bírnokoknál történik. Franciaország, mióta Nizza hozzá esatoltatott, hat bírnokot számlál. Minthogy azonban msg. Bonaparte római bírnok lesz, a Gousset bírnok halálával fennmaradt kalap még rendelkezésre áll. Msg. Bonaparte febr. 29-én érkezett meg Rómába, s a következő napon a Miurvában misézett. Riceventióját a francia követségi lakban fogja tartani és bírnoki címét a „de la pace“ nevű templomtól veszi.

Msg. Ferrieri még Portugáliában tartózkodik, és címét későbbben kapja meg, ugyis intén Barili s Moreno is. Msg. Gonella Santa Maria sopra Minerváról, msg. Berardi szent Péter és Marcellinról, — ez régi ezime IX. Piusnak, — msg. Moreno a jeruzsálemi szent keresztől, msg. Boromeo szent Vitus és Modestusról, — ez régi ezime boromeói szent Károlynak, és msg. Capalti aquinói szent Máriaól nyerik címüket.

Már említettük, hogy a római francia templomba bőjti prédikációk tartására a híres carmelita barát, Hyacinthe atya hivatott meg. Most hozzá tesszük, hogy első szent beszédjét f. hó 1-jén tartotta a szent Lajosról nevezett templomban. Minden rangú és rendű hallgatók gyűltek ott egybe, hogy őt hallhassák, és dicséretre legyen mondvá a híres szónoknak, hirtelen azon szép eredményt hozta létre, hogy oly egyeneteket vont a templomba, kiket ott ritkán látni.

Nem jelentéktelen esemény, mi a római campagna cultiválására igen fontos következményt lehet, hogy a tre fontane apátsgája a porta S. Paolól előt a trappistáknak adatott át. Ezen szerzet, kinek érdemei pusztá földterületek cultiválása körül évszázadok óta az egész keresztény világ előtt ismeretesek, ott egy gazdasági telepet akar berendezni, mi talán központot képezhetne a római Campagna művelésére. Ezen vállalat, melyet már több papa megkísérlett, eddig mindig hajótörést szenvedett, és pedig a következő circulus vi-tiosuson. A római Campagna nem cultiválható az ott uralkodó rosz levegő miatt és a római Campagna rosz levegője miatt lakhatatlan, mert nincs cultiválva. Meglátjuk, sikerül-e majd ezen szerzetesek feláldozásának és tevékenységének e problémát megoldani.

A készség, melylyel e tiszteletreméltó szerzetesek a veszélyes missiót elváltatták, eléggé tanuskodik arról, hogy az egyház szolgáiban még nem halt ki az áldozatkészség, mert ezen nehéz feladat átvételénél életüket teszik közzkára. Másrészt siker esetére ilyen vállalat eredményei a Róma köztli földmívelők jólétére és a főváros éllemezésére nézve kiszámíthatatlan horderejűek. Isten áldása ezen vállalatra! A szerzet már birtokába vette a templomot és zárdát, egyelőre két szerzetes költözött be. A legközelebbi hetekre azonban még tizenkettőt várnak Franciaországból.

Helvetia. A berni protestans szövetségének mindenféle nyomást gyakorol a Jura hegyes kath. lakóira, mi ezeket fölháborítja. A Jurában már egész mozgalom keletkezett. Falragasok fölszólították a népet, hogy váljék meg Bernből. A jurai katolikusok harca elnyomók ellen a többi Schweizben is sok részvére talál. A többi cantonok katolikusai egy levelet intéztek üldözött hitorsosaihoz, melyben a többi közt az mondják: „Mi kath. helvetaik lelkiismeretünkben kötelezve s feljogosítva érezzük magunkat arra, hogy a berni kormánynak gyűlöletes és egészen véve inpolitikus eljárása ellen nyilvánosan fölszólaljunk. A jelenlegi körülmények közt bizonyára minden schweizi polgárnak szent kötelessége komolyan megfontolni s elhárítani azon következményeket, melyeket a jurai határnép vallási fellázása Európa hazánkra elkerülhetlenül hozhatna. Vajton egész pápának jelenleg föltötte aggasztó helyzete nem elég-e arra, hogy a berni kormányt a Jura békés lakói irányában kíméletes és előzékeny cselekvésre bírja?”

Ha a jurai katolikusoknak fölrójják azt, hogy atyáik vallásán függnek, hogy lelkiismeretesen teljesítik az egyház parancsait, és hogy sz. egyházunk fejéhez gyermeki szeretettel ragaszkodnak, akkor tudja meg a berni tanács s az egész világ, hogy mi aulirottak mindnyáján ugyanazon bűnben vagyunk részesek. Mi számunkra és kath. testvéreink számára szabad létezés s vallásunk szabad gyakorlataát követeljük; mi mindnyájan ünnepelesen tiltakozunk minden oly kísérlet ellen, mely által istentiszteletünk szabad gyakorlata s vallási kötelemünk teljesítése meggátoltatnék.

Halljuk s értsék meg ezen szavainkat Bernben, hogy az ottani kormány a politikai mérséklet s méltányosság ösvényére térjen. Erőszak s katonai foglalkások bizonyára nem alkalmasak egy kor-

mányának a nép ragaszkodását megszerezni s megtartani.
 Ez alatt azonban kath. testvéreink a Jurában ne veszték bátorágukat Higgadt, törvényes s erős maguktartása az összes kath. Schweizbanulatára s részvétele számíthat. A mit ok szenvednek, azt mi is szenvedjük.
 Mind ránk, mind rájuk ismét jobb napok fognak derülni, ezen reményvel nem adunk föl. Egyházu s honuk története azt mutatja, hogy az üldözök uralma soha nem tartott soká.

Abysiniából sir Robert Napieről a következő távüregy érkezett: „A magdalaai tudósítások febr. 17-én érnek, Theodor táborából jan. 9-én. A foglyok az napig még mind egészségesek voltak. A fogva levő európaiak, kiket a király magával vitt, serege egyik osztályának adták át, mely őket Magdalaiba volt kísérendő. A király maga terhes podgyásza miatt csak igen lassan nyomulhat elő ugyan oda, de ha podgyását hátrahagyná, Magdalaát bármikor is könnyen elérhetné. Az utóbbi városban azt mondták, hogy Menelek, Soa királya, újlag Magdala ellen vonul, hogy Theodor ellen működjék. A beérkezett hírek Theodor további terveire nem lehet következtetéseket vonni.”
 Érdekesebb mindenesetre egy távüregy, melyet egy newyorki újság levelezője küldött lapjára.

nak Antalóól febr. 15-én, s mely így hangzik: „Az előcsapattal ide érkeztem. Rövid nyugvás, azután előre Magdalaán Napier Kassaival, Tigre fejedelmével 20 óra tállközök, hogy békét ajánljon. Ez alkalommal nagy szemle a bennesszállott főnökök fölött. Kassai követével Merewether rozslábant A béke kétséges. Most ellenséges földön állunk. A hátramaradók agyonlővettek. Hat arabs hasonlóképen. Az ellenség őket szörnyű módon megcsontkította. Három angol tiszt nyomtalanul eltűnt. Theodor 50,000 emberrel előre megy. Naponkint csak 3 angol mérföldet haladhat. Wachte és Menelek bekerítik Magdalaát. A foglyok mult heten még mind épségben voltak. Antalón túl a karmány nem kapható. Még 15 rövid napi ut van Magdalaig.”

Ezen sürgöny azonban kevés hitel érdemel, minthogy a mondott newyorki lap igen lelkiismeretlenül gyártja híreit. Nemrég azt jelentette, hogy Tortola szigete csülyedt a tengerbe, meg hogy az egész osztrák sereg készen áll beütni Poroszországba.

Egyesült Államok. Johnson elnök f. hó 13-dikára hivattotta a törvényesszékké alakult szenatus elé. Ezen vád és pör Északamerikában oly eset, mely eddig még nem fordult elő. A képviselőház lép fel mint vádló, a szenatus pedig törvényesszékké alakulva fog fölötte bíraskodni. Chase főbíró, re-

publicanus és Johnson határozott ellenese, fog elnökölni. Az ellene emelt vád azt mondja, hogy a hivatal betöltési törvényt megsértette részint az által, hogy parancsot adott ki Stanton elmozdítására, részint hogy Thomas tábornokot tette hadügyminiszterré a szenatus jóváhagyása nélkül, továbbá hogy a hadsereg törvény ellen cselekedett, midőn Emery tábornokot oly parancsok teljesítésére bírta, melyek Grant ellenjegyzése nélkül kézbesítettek neki, s végül, hogy a congressus ellen vétett, midőn azt nyilvánosságban tartott beszédeiben ócsárolta és annak törvényességét kétségbe vonta. E vádak alapján helyezte a képviselőház az elnököt 126 szavazattal 47 ellenében vád alá.

Az elnök e tárgyban a szenatushoz intézett ízenetében azt mondja, hogy ő loyális mindön törekedett eleget tenni kötelességének, hogy ő Stanton elmozdítása által nem sértette meg a hivatalbetöltési törvényt, mert Stanton a hadügyi tárczát nem a mostani elnöktől kapta. Ez úgy, mint mondának sem szükséges, rendkívüli figyelmet kelt az Unióban és minden polgár pártállást siet foglalni e kérdésben. Az egyes államokból érkező tudósítások pedig már igen valószínűvé teszik, hogy legközelebb zavarok törnek ki, ha nem polgárháború. Így Pennsylvania kormányzója Cameron senatornak már is azt táviratozta, hogy a pennsylvaniai csapatok készek támogatni a congressust. A marylandi militia meg felajánlotta szolgálatát az elnök

nek. Legközelebb majd megtudjuk, elég tapintatossággal és elég hazafiassággal bír-e arra, hogy a congressus akarata előtt meghajoljon. Ha Johnson leteszik, akkor miniszterülleg a szenatus elnöke Chase jelöltetik ki utódjává.

LEGUJABB.

— A „Pester Lloyd“ esti lapjában a következő delegationalis tudósítást olvassuk: „Gróf Andrassy és Grivicsics tábornok nyilatkozatai még nincsenek közölve; ellenben egy bécsi levelező a tegnapi napról a következőt írja:

A mai ülés végén egy nyilatkozata a hadügyminiszterium képviselőjének, ki „közös hazaról“, „egységes, oszthatlan hadseregről“ beszélt, oly nagy izgalmat idézett elő, hogy már mindenütt tiltakozásról, sőt több delegatiói tag kilépéséről szólnak. A Ghyezy és Andrassy közt előfordult szóváltás is igen élénk volt, minthogy az utóbbi az előbbinek nem egészen illő módon válaszolt. Holnapig a kedélyek hihetőleg megint lecsillaplanak.”

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktőzsde márczius 10-én.				Magyar értékpapírok árkelete.				Bécsi börze márczius 9-án.				Részvények.				Elsőbbségi kötvények.			
Gabna-árak.		Eny. fontokb.	Ára mérőnkint.	Adva		Tartva	Adva		Tartva	Adva		Tartva	Adva		Tartva	Adva		Tartva	
Gabna-árak.				Magyar értékpapírok árkelete.				Bécsi börze márczius 9-án.				Részvények.				Elsőbbségi kötvények.			
Buza bányási 83-85 6.05 6.25				Pesti keresked. bank 645- 650-				Államadósság.				Nemzeti bank 702- 704-				1862 Erzsébet vasut 84.75 85-			
" tiszai 86-88 6.91- 7.-				Budai keresk. és iparb. 202- 206-				5% osztr. értéku 52.95 53.0				Hitelintézet 187.50 187.80				1867. államvasut 119.50 120.-			
" pesti 83-85 6.05 6.25				Magyar hitelbank 230- 232-				" nemzeti kölcsön 57.90 57.80				Magyar hitelbank 76.50 77.-				Déli vasut 97.50 98.-			
Kétszeres 86-88 6.90- 7.-				Pesti takarékpénztár 76 1/4 77.				" metalliques 57.25 57.75				Alsó-osztr. esc. társulat 594- 598-				Északi vasut 91.75 92.25			
Rozs 78-80 4.60- 4.65				Budai 428- 430-				1860 ki sorsjegy 82.75 83.-				Anglo-osztr. bank 115.75 116.25				Cseh nyugoti vasut 88.75 89.25			
Árpa serfőzésre 68-70 2.85- 3.10				Pesti hengermalom 1290- 1300-				Magyar földteherm. kötvény 69.75 70.25				Ausztriai földhitelintézet 175 178.-				Tiszai vasut 94- 94.50			
Zab 45-47 1.80- 1.85				Pannónia gőzmalom 1995- 2000-				Bánati 69.50 70.-				Északi vasut 1720 1725				Magyar észak. vasut 82.50 83.-			
Kukoricza bányási 2.75 2.85				L-ó budapesti gőzmalom 827- 830-				Horvát 69.- 70.75				Államvasut 255.- 255.20				Lemberg csernov. vasut 82.50 83.-			
Bab új 5.70 6.-				Budai gyár-telep 446- 448-				Erdélyi 64.75 65.50				Déli vasut 170.50 170.70				Erdélyi vasut 81.25 81.75			
Köles 3.10- 3.20				Concordia gőzmalom 882- 885-				Sorsjegyek.				Erzsébet vasut 139- 140.25				Ausztr. Dunagőzhajóz. tá. s. 94- 95.-			
Ropozs 5.87 1/4 6				Budai királymalom 580- 585-				Hitelintézeti 100 frtos 131.- 131.50				Gal. Karoly Lajos vasut 204.30 205.75				Pesti lánchid 380- 385.-			
Záloglevelek.				Szegedi kivit. gőzmalom 740- 760-				Dunagőzhajó-ási 93.- 93.50				Lemberg csern. vasut 178.25 178.75				Érték és pénz.			
Nemz. bank kisors. ezüst 95.30 95.50				I. újpesti szeszimóító 605- 609-				Budai 40- 40				Cseh nyug. vasut 148- 148.50				Frankfurti váltó 96.70 97.75			
Magyar földhitelintézeti 90.60 91.-				Pestbudai butorkézmű 214- 215-				Eszterházy hg. 130.- 132-				Dél-ész. ném. öszeköt. vasut 136- 136.50				Londoni váltó 116.20 116.40			
Ausztriai 100.- 101.-				Magyar biztosító-társulat 660- 662-				Salm 31.- 31.25				Tiszai vasut 147.- 147.-				Párizsi váltó 46.15 46.25			
				Pannónia viszombizt-társ. 26 1/2 26.5-				Pálffy 25.50 26-				Magyar észak. vasut 76.60 77.50				Cs. arany 5.54 1/2 5.55 1/2			
				Pesti biztosító-intézet 240- 245-				Clarv 26.50 27.50				L-ó erdélyi vasut 138.75 139.25				Napoleon'd'or 9.28- 9.29-			
				Magyar észak. vasut 76 1/4 77.				St. Genois 24.50 25.75				L-ó ausztriai Dunagőzhajó- 481.- 483.-				Egyleti tallér 1.71- 1.72-			
				Pesti közuti vasálya 492.- 495.-				Windischgrätz 20 18.- 19.-				zasi társaság 21.- 22.50				Ezüst 113.75 114.25			
				Kereskedelmi épület 390- 400-				Waldstein 21.- 22.50											
				Lánchid 385.- 386.-				Keglevich 10 14.- 14.50											
				Alagut 68.- 70.-															
				Magyar földh. záloglevél 91.1 1/2 91.1 1/2															
				Pesti keresk. b. zálogl. 96 1/4 97.-															

H I R D E T É S E K.

Első es. kir. szab. duna gőzhajózási társaság.

Alulírt igazgatóság tisztelettel tudtul adja, hogy

hétfőn, márczius 9-én, délutántól kezdve

Pest, Szent-Endre, Bogdány, Visegrád és Nagy-Maros

között

közlekedő helyigőzés a váci állomást többé nem érinti és meneteit megint mint a mult évben tartandja.

További rendelkezésig az indulás történik:

F E L F E L E:

PESTRŐL NAGY-MAROSRA:

Szent-Endre, Bogdány és Visegrád érintkezésével 2 ó. délután, körülbelőli megérkezés Szent-Endrén 4 órakor délután.
 Bogdányon 6 1/4 " " "
 Nagy-Maroson 7 1/2 " " "

L E F E L E:

NAGY-MAROSRÓL PESTRE:

Visegrád, Bogdány és Szent-Endre érintkezésével 5 ó. reggel, körülbelőli megérkezés Bogdányon 5 3/4 órakor reggel.
 Szent-Endrén 7 " " "
 Pesten 9 " " "

Pest, 1868. évi márczius 7-én.

A forgalmi igazgatóság Magyarországon.

Eg Freiburgi 15 frankos sorsjegyet,
 mel nek 3 huzása van évenkint és 1914-ik évig játszik 50,000 és 40,000 francs főnyereményekkel

ingyen

kap mindenki, ki alulírott váltóirodájában egy 1864-iki 100 frtos sorsjegyet v sz 21 havi részletfizetésre 5 frtjával.
 Az utolsó részlet lefizetésével a vonónek egy 1864-iki és egy eredeti Freiburgi sorsjegyet adatik.

g érvények egy 1864-iki sorsjegyet 3 huzásra, ugy mind mart. 1-én, apr. 15-én és jun. 1-én 7 f. 50 kr. mart. 1-én huzás a 2 frt. 50 kr.

Társasjátékok

az összes ausztriai 20 darab sorsjegyre egy 35 forintos badeni sorsjegyet hozzáadásával, 25 részletfizetésre. A lefizetés el nem vehető, mivel az utolsó részlet befizetésével a sorsjegyek eladtnak és az egész bevett összeg a 20 részvevő közt egyenlően elosztatik.

Eladása és megvétele minden állam-, ipar- és sorsjegypapíroknak, arany- és ezüstérméknek a napi árfolyam szerint.

KÁROLY JÓZSEF,

váltóüzlete Pesten, harminezaduteza 3. sz.

Kisorsolási naptár és program ingyen.
 A Windischgrätz-sorsjegyek december havi huzásánál a főnyeremény 21,000 frtal 1-odában vásároltatott részt fizetésre.

Első es. k. sz. duna gőzhajózási társaság.

Alulírt igazgatóság ezennel

a helyigőzés-menetek megnyitását

Pest, Soroksár, Ráczkeve és DÖMSÖD között

szerdán folyó évi márcz. 11-ére

azon hozzátétellel tudtul adja, hogy ezek további rendelkezésig a következő rendben fognak történni:

Mióta száliai hős az ifja koráét halha e nagy költalpig szép szépség ró görög nép,

Pestről Dömsödre naponkint 3 órak. d. Eömsödről Pestre " 5 " reg.

Pest, 1868. évi márcz. 9-én.

A forgalmi igazgatóság Magyarországon.

Pest 1868. Gyorssajtónyomása az Első magyar egyesületi könyvnyomdának (Büchler, Harsányi, Nagy) 3 korona-utca 18. szám alatt.